

Det foreslås følgende endringer i lov 11. juni 1993 nr. 101 om luftfart:

I

I lov 11. juni 1993 nr. 101 om luftfart gjøres følgende endringer:

Nytt § 2-1 andre ledd skal lyde:

Med «luftfartøy» menes enhver maskin som kan holdes oppe i atmosfæren av andre reaksjoner i luften enn luftens reaksjoner mot jordoverflaten. Med «ubemannet luftfartøy» menes ethvert luftfartøy som er selvstyrt eller konstruert for å være selvstyrt, eller for å fjernstyres uten pilot om bord

§ 4-2 andre ledd utgår.

§ 4-3 andre ledd andre punktum utgår.

§ 4-4 første ledd skal lyde:

Norsk fartøy som skal brukes til luftfart etter denne lov, skal ha luftdyktighetsbevis og miljødyktighetsbevis som er utstedt eller godkjent av luftfartsmyndigheten med mindre annet er fastsatt i denne loven eller i forskrift gitt med hjemmel i denne loven.

§ 4-8 andre ledd skal lyde:

Det som i første ledd er sagt om luftfartsmyndigheten, får tilsvarende anvendelse på norsk og utenlandsk sakkyndig og utenlandsk myndighet som foretar besiktigelse eller tilsyn i henhold til § 15-3 første ledd andre punktum.

§ 5-2 første ledd andre punktum utgår.

§ 5-3 skal lyde:

§ 5-3 Krav til tjenestegjørende

Den som skal gjøre tjeneste som fører av luftfartøy eller annen tjeneste på luftfartøy, må oppfylle de vilkår departementet fastsetter med hensyn til statsborgerforhold, alder, fysisk og psykisk skikkethet, vandel, edruskap, utdanning og øvelse m.m.

Luftfartsmyndigheten kan kreve ordinær, uttømmende og utvidet politiattest ved vurdering av søknad om luftfartssertifikat.

§ 5-4 første ledd skal lyde:

Sertifikat for tjeneste som fører av luftfartøy eller i annen egenskap som departementet bestemmer, utstedes av luftfartsmyndigheten til den som godtgjør at han fyller de fastsatte vilkår for den tjeneste sertifikatet gjelder.

§ 5-5 skal lyde:

§ 5-5 Krav til sertifisering for tjenestegjørende mv.

Den som gjør tjeneste i egenskap som nevnt i § 5-4, skal med mindre annet er fastsatt av departementet ha sertifikat som er utstedt eller godkjent av luftfartsmyndigheten, eller sertifikat utstedt eller godkjent i fremmed stat som har overenskomst med Norge om at slike sertifikater skal anerkjennes her i riket.

I internasjonal luftfart skal dog den som gjør tjeneste ha sertifikat utstedt eller godkjent av luftfartsmyndigheten, med mindre annet er fastsatt av departementet.

For luftfart innenfor norsk område kan luftfartsmyndigheten nekte å godta sertifikat utstedt i fremmed stat til norsk statsborger.

Luftfartsmyndigheten kan gi særskilt tillatelse til tjenestegjøring uten hinder av bestemmelsen i første ledd. Tillatelsen kan når som helst tilbakekalles.

§ 5-6 skal lyde:

§ 5-6 Tilbakekall av sertifikater, bevis mv.

Luftfartsmyndigheten kan tilbakekalle norsk sertifikat eller bevis for bestemt tid, inntil videre eller for resten av gyldighetstiden, dersom innehaveren ikke fyller vilkårene for å gjøre den tjeneste sertifikatet gjelder.

Når luftfartsmyndigheten finner grunn til å anta at det foreligger et forhold som kan begrunne tilbakekalling, kan den straks sette sertifikatet eller beviset ut av kraft inntil spørsmålet om tilbakekalling er avgjort.

Blir vedtak om tilbakekalling påklaget, kan klagemyndigheten forkorte eller forlenge tilbakekallingstiden.

Når et sertifikat eller et bevis er tilbakekalt eller satt ut av kraft, plikter rettighetshaveren straks å levere sertifikatet til luftfartsmyndigheten.

§ 5-8 første ledd skal lyde:

Den som har sertifikat eller bevis utstedt eller godkjent av luftfartsmyndigheten, skal snarest mulig melde fra til denne om forhold som kan ha betydning for spørsmålet om han fremdeles fyller vilkårene for tjenesten.

Overskriften til kapittel VI skal lyde:

Fartøysjefen og tjenesten

§ 6-1 første ledd skal lyde:

Norsk fartøy som brukes til luftfart etter denne lov, skal ha en fartøysjef.

§ 6-7 første ledd skal lyde:

Fartøysjefen skal påse at foreskrevne fartøydokumenter medbringes under flygingen og at de blir forskriftsmessig ført.

§ 6-10 skal lyde:

§ 6-10 *Tjenestegjørende plikter*

Den som gjør tjeneste som fører av luftfartøy eller annen tjeneste på luftfartøy, skal lyde sine foresattes ordrer i tjenesten, vise omsorg for fartøy, ombordværende og gods og ellers samvittighetsfullt utføre sine tjenesteplikter.

§ 6-11 første ledd skal lyde:

Ingen må gjøre eller forsøke å gjøre tjeneste som fører av luftfartøy eller om bord når han eller hun er påvirket av alkohol eller annet berusende eller bedøvende middel, eller når sykdom, legemidler, tretthet eller lignende årsak gjør vedkommende uskikket til å utføre tjenesten på en betryggende måte.

§ 6-12 første ledd første setning skal lyde:

Den som gjør tjeneste som fører av luftfartøy eller om bord må ikke nyte alkohol eller ta annet berusende eller bedøvende middel i tjenestetiden.

§ 6-12 tredje ledd første setning

Den som har gjort tjeneste som fører av luftfartøy eller om bord må ikke nyte alkohol eller ta annet berusende eller bedøvende middel i de første seks timer etter tjenestetidens opphør, når han eller hun forstår eller må forstå at det kan bli innledet politietterforskning vedrørende hans eller hennes forhold i tjenesten.

§ 9-1 første ledd andre setning skal lyde:

Departementet gir forskrifter om trafikkstyringssystemer.

Overskriften til § 9-1 a skal lyde:

§ 9-1 a *Restriksjonsområder og andre begrensninger*

§ 9-1 a første ledd skal lyde:

Departementet gir forskrifter om opprettelse av restriksjonsområder og andre begrensninger i luftrummet for å unngå sammenstøt mellom luftfartøyer eller andre luftfartsulykker, og for å ivareta viktige samfunnsinteresser.

§ 11-1 andre ledd skal lyde:

Når luftfartøyet i henhold til en leieavtale benyttes i ervervsmessig luftfartsvirksomhet av en annen enn eieren, hefter den som etter leieavtalen innehar luftfartøyet solidarisk med eieren etter første ledd.

§ 11-1 tredje ledd nr. 1 skal lyde:

skade på annet luftfartøy, eller på person eller ting i slikt fartøy, men likevel ikke skade på ubemannet luftfartøy ved kollisjon mellom to ubemannede luftfartøy som begge er under 250 gram,

Ny § 12-7 a skal lyde:

§ 12-7 a Tiltak for å fremskaffe opplysninger

Undersøkelsesmyndigheten har rett til å benytte privat grunn og kan kreve umiddelbart å få undersøke og ta i besittelse fartøy og vrakrester. Den har videre rett til umiddelbart å få undersøke og ta i besittelse dokumenter, herunder dokumenter som inneholder bedriftssensitiv informasjon, og andre ting i den utstrekning den trenger det for å kunne utøve sitt verv, herunder også om gjenstanden vil kunne bli ødelagt som følge av undersøkelsen.

Undersøkelsesmyndigheten har rett til å be om og bidra til en fullstendig obduksjon av de omkomne, og har rett til å få umiddelbar adgang til resultatene av slike undersøkelser eller til tester av prøver som er tatt. Den har videre rett til å be om legeundersøkelse av alle personer involvert i flyets operasjon og til å be om at det utføres tester på prøver som er tatt av slike personer, og skal ha umiddelbar tilgang til resultatet av slike undersøkelser eller tester.

Om nødvendig kan undersøkelsesmyndigheten kreve bistand fra politiet.

Undersøkelsesmyndigheten kan kreve bevissikring utenfor rettssak etter reglene i tvisteloven § 28-3 tredje ledd og § 28-4. Krav om bevissikring fremmes for den tingrett hvor det realbevis som skal undersøkes befinner seg.

§ 13 a-5 første ledd nr. 6 skal lyde:

6. har overtrådt, eller latt være å etterkomme vedtak truffet med hjemmel i, forskrift gitt i medhold av § 4-1 annet ledd, § 4-10, § 5-1 annet ledd, § 5-3, § 5-4 første ledd, §§ 6-2, 6-12, 7-1 eller 7-3, § 7-4 – herunder for brudd på nasjonal ytelsesplan etter reglene om et felles europeisk luftrom, § 7-5 fjerde ledd, §§ 7-11 eller 7-22, §§ 7-24, 7-25, 7-29, 8-8, 8-9, 9-1, 9-1 a eller 9-2, § 9-3 annet ledd, §§ 9-4, 9-5, 9-7, 10-41 a, 10-42, 10-45, 12-9, 13-3, 13 a-1, 15-1, 15-2, 15-4 eller 18-1 dersom det er bestemt i vedkommende forskrift at overtredelsen skal kunne sanksjoneres etter paragrafen her.

Overskrift til kapittel XIV skal lyde:

Kapittel XIV. Straffebestemmelser mv.

Ny § 14- 29 a skal lyde:

§ 14-29 a Flyging med ubemannet luftfartøy

Den som gjennom å fly ubemannet luftfartøy forstyrrer den sikre drift av annet luftfartøy eller flyplass, eller som på annen måte volder fare for tap av menneskeliv eller skade på kropp, eiendom eller miljø, straffes med bøter eller fengsel inntil 2 år.

Ny § 14-32 skal lyde:

§ 14-32 Tap av retten til å føre luftfartøy

Blir den som har førerrett ilagt straff, kan det i samme dom eller forelegg fastsettes tap av retten til å føre luftfartøy for bestemt tid eller for alltid, dersom hensynet til flysikkerheten eller allmenne hensyn ellers krever det.

Tapet av førerrett fastsettes for minst 2 år dersom rettighetshaveren blir ilagt straff for overtredelse av § 6-11 eller § 6-12 tredje ledd.

Dersom rettighetshaveren tidligere er ilagt straff for overtredelse av § 6-11 eller 6-12 tredje ledd, og han blir ilagt straff for ny overtredelse av § 6-11 eller § 6-12 tredje ledd som er begått senest 5 år etter at reaksjonen ble fastsatt for den tidligere overtredelsen, skal retten til å føre sertifikatpliktig luftfartøy fratas for alltid.

Departementet kan gi forskrift med nærmere regler om fastsetting av hvor lenge tap av førerrett skal vare.

Finner politiet at fører av luftfartøy med skjellig grunn er mistenkt for et straffbart forhold som kan medføre tap av retten til å føre sertifikatpliktig luftfartøy, kan en polititjenestemann midlertidig tilbakekalle førerretten og ta sertifikatet fra ham. Spørsmålet om å opprettholde midlertidig tilbakekall av førerretten og beslaget skal snarest mulig forelegges for en tjenestemann som hører til påtalemyndigheten. Beslutningen skal være skriftlig. Dersom den mistenkte ikke samtykker i det midlertidige tilbakekallet av førerretten og beslaget, må spørsmålet innen 3 uker oversendes tingretten til avgjørelse.

Når tap av førerrett er rettskraftig avgjort, eller det er truffet vedtak om midlertidig tilbakekall av retten til å føre luftfartøy og midlertidig beslag av sertifikat, plikter rettighetshaveren straks å levere sertifikatet til politiet.

§ 15-1 første ledd skal lyde:

For ubemannet luftfartøy eller luftfartøy som ikke drives frem med motor, eller som for øvrig er av særlig art, kan departementet gjøre unntak fra bestemmelsene i denne lov eller gi særlige forskrifter, for så vidt det ikke er betenkelig av hensyn til luftfartens sikkerhet eller av andre grunner. Dog kan det ikke foretas endring i bestemmelser av privatrettslig eller strafferettslig innhold.

Nytt § 15-2 første ledd andre punktum skal lyde:

Når norsk operatør bruker utenlandsk luftfartøy, anerkjennes de sertifikater som luftfartsmyndigheten i operatørstaten har utstedt eller fornyet etter en artikkel 83 bis-avtale.

Nytt § 15-3 første ledd andre punktum skal lyde:

Luftfartsmyndigheten kan la besiktigelse og tilsyn bli foretatt av norsk eller utenlandsk sakkyndig som den oppnevner, eller ved utenlandsk myndighet.

II

Vedlegg til luftfartsloven skal oppdateres som følger:

Europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 376/2014 av 3. april 2014 om rapportering, analysering og oppfølging av tilfeller innen sivil luftfart, om endring av europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 996/2010 og om oppheving av europaparlaments- og rådsdirektiv 2003/42/EF og kommisjonsforordning (EF) nr. 1321/2007 og (EF) nr. 1330/2007, artikkel 3 nr. 2 skal lyde:

2. Denne forordning får anvendelse på tilfeller og andre sikkerhetsrelaterte opplysninger som omfatter sivile luftfartøyer som europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2018/1139(*) ikke får anvendelse på.

Denne forordning får ikke anvendelse på tilfeller og andre sikkerhetsrelaterte opplysninger som omfatter ubemannede luftfartøyer som det ikke kreves et sertifikat eller en erklæring for i henhold til artikkel 56 nr. 1 og 5 i forordning (EU) 2018/1139, med mindre tilfellet eller de andre sikkerhetsrelaterte opplysningene som involverer slike ubemannede luftfartøyer, medførte dødelig eller alvorlig personskade eller involverte andre luftfartøyer enn et ubemannet luftfartøy.

Medlemsstatene kan beslutte å la denne forordning få anvendelse også på tilfeller og andre sikkerhetsrelaterte opplysninger som involverer luftfartøyer som forordning (EU) 2018/1139 ikke får anvendelse på.

(*) Europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2018/1139 av 4. juli 2018 om felles regler for sivil luftfart og om opprettelse av Den europeiske unions flysikkerhetsbyrå, og om endring av europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 2011/2005, (EF) nr. 1008/2008, (EU) nr. 996/2010 og (EU) nr. 376/2014, og europaparlaments- og rådsdirektiv 2014/30/EU og 2014/53/EU, samt om oppheving av europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 552/2004 og (EF) nr. 216/2008 og rådsdirektiv (EØF) nr. 3922/91 (EUT L 212 av 22.8.2018, s. 1).

III

Vedlegg til luftfartsloven skal oppdateres som følger:

Europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 996/2010 av 20. oktober 2010 om undersøkelse og forebygging av ulykker og hendelser innen sivil luftfart og om oppheving av direktiv 94/56/EF artikkel 5 skal lyde:

Artikkel 5 Undersøkelsesplikt

1. Alle ulykker og alvorlige hendelser som involverer luftfartøyer som europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2018/1139(*) får anvendelse på, skal være gjenstand for en sikkerhetsundersøkelse i den medlemsstaten der ulykken eller den alvorlige hendelsen inntraff.
2. Dersom et luftfartøy som forordning (EU) 2018/1139 får anvendelse på, og som er registrert i en medlemsstat, er involvert i en ulykke eller alvorlig hendelse på et sted som ikke entydig kan anses å tilhøre noen stats territorium, skal sikkerhetsundersøkelsen gjennomføres av myndigheten med ansvar for sikkerhetsundersøkelser i den medlemsstaten der luftfartøyet er registrert.
3. Omfanget av sikkerhetsundersøkelsene nevnt i nr. 1, 2 og 4 og prosedyren som skal følges ved gjennomføringen av slike sikkerhetsundersøkelser, skal fastsettes av myndigheten med ansvar for sikkerhetsundersøkelser, idet den tar hensyn til konsekvensene av ulykken eller den alvorlige hendelsen og den lærdommen den forventer å trekke av disse undersøkelsene med henblikk på å bedre flysikkerheten.
4. I samsvar med medlemsstatenes nasjonale lovgivning kan myndighetene med ansvar for sikkerhetsundersøkelser beslutte å undersøke andre hendelser enn dem som er nevnt i nr. 1 og 2, samt ulykker eller alvorlige hendelser som gjelder andre typer luftfartøyer, dersom de forventer å trekke lærdom av dem som er av betydning for sikkerheten.

5. Som unntak fra nr. 1 og 2 i denne artikkel kan myndigheten med ansvar for sikkerhetsundersøkelser, idet den tar hensyn til den forventede lærdommen med henblikk på bedring av flysikkerheten, beslutte ikke å innlede en sikkerhetsundersøkelse når en ulykke eller alvorlig hendelse gjelder et ubemannet luftfartøy som det ikke kreves et sertifikat eller en erklæring for i henhold til artikkel 56 nr. 1 og 5 i forordning (EU) 2018/1139, eller gjelder et bemannet luftfartøy med en største tillatte startmasse på høyst 2 250 kg, og når ingen er blitt dødelig eller alvorlig skadet.

6. Sikkerhetsundersøkelsene nevnt i nr. 1, 2 og 4 skal ikke i noe tilfelle fordele skyld eller ansvar. De skal være uavhengige av, atskilt fra og ikke berøre eventuelle rettslige eller forvaltningsmessige skritt for å fordele skyld eller ansvar.

(*) Europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2018/1139 av 4. juli 2018 om felles regler for sivil luftfart og om opprettelse av Den europeiske unions flysikkerhetsbyrå, og om endring av europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 2011/2005, (EF) nr. 1008/2008, (EU) nr. 996/2010 og (EU) nr. 376/2014, og europaparlaments- og rådsdirektiv 2014/30/EU og 2014/53/EU, samt om oppheving av europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 552/2004 og (EF) nr. 216/2008 og rådsdirektiv (EØF) nr. 3922/91 (EUT L 212 av 22.8.2018, s. 1).

IV

Nytt vedlegg til luftfartsloven skal lyde:

Artikkel 83 bis (i norsk oversettelse)

- a) Notwithstanding the provisions of Articles 12, 30, 31 and 32 a) of the Chicago Convention, when an aircraft registered in a Contracting State is operated pursuant to an agreement for lease, charter or interchange of the aircraft or any similar arrangement by an operator who has his principal place of business or, if he has no such place of business, his permanent residence in another Contracting State, the State of registry may, by agreement with such other State, transfer to it all or part of its functions and obligations and duties as State of registry in respect of that aircraft under Articles 12, 30, 31 and 32(a). The State of registry shall be relieved of responsibility in respect of the functions and duties transferred.
- b) The transfer shall not have effect in respect of other Contracting States before either the agreement between States in which it is embodied has been registered with the Council of ICAO and made public pursuant to Article 83 of the Chicago Convention, or the existence and scope of the agreement have been directly communicated to the authorities of the other Contracting State or States concerned by a State party to the agreement.